

NARVA-JÕESUU

EELARVESTRATEEGIA 2024 -2027

SISUKORD

1.	Eesti toimekeskkonna ülevaade.....	3
2.	Narva-Jõesuu linna põhitegevuse prognoos.....	4
3.	Investeerimis –ja finantseerimistegevus.....	12
4.	Arvestusüksus ja finantsdistsipliin	14
5.	Tundlikkuse analüüs	15

Eelarvestrateegia 2024-2027

Eelarvestrateegia on koostatud arengukava osana arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Linna eelarvestrateegia koostamise peamiseks eesmärgiks on tagada perspektiivis eelarvepoliitika jätkusuutlikkus, mis tagaks linna tervikliku ja tasakaaluka arengu. Eelarvestrateegia hõlmab nelja eelseisvat eelarveaastat.

Linna eelarvestrateegia koostamise lähtealuseks on Narva-Jõesuu arengukava ning Rahandusministeeriumi 2023. aasta kevadine majandusproгноos.

Lisaks on eelarvestrateegias rakendatud finantsdistsipliini tagamise meetme täitmine, et vältida linna raske finantsolukorra tekkimist.

Käesoleva eelarvestrateegia järgmistes osades ja tabelites antakse ülevaade majanduskeskkonnast, Narva-Jõesuu linna finantsolukorrast, põhitegevuse tulude ja kulude prognoosist, investeerimis- ja finantseerimistegevuse ja likviidse vara muutustest ning finantsdistsipliini tagamise meetmetest.

1. Eesti toimekeskkonna ülevaade

Majandusolud muutusid 2022. aasta jooksul kiiresti halvemuse suunas kogu Euroopa Liidus. Hinnatõus hakkas kiirenema juba sõja eelõhtul 2021. aasta sügisel ning sellele lisandusid energiakriis ja kaubanduspiirangud, mis eriti Eestis kiirendasid hindade kasvu veelgi. Eesti majandus pidas keerulistele oludele siiski suhteliselt hästi vastu – hõive püsis ning palgakasv kiirenes, samas kui ettevõtted tervikuna suutsid kallinenud sisendhinnad väljamüügihindadesse üle kanda ja sedakaudu säilitada kasumlikkust. Statistika kohaselt Eesti SKP reaalne maht aasta jooksul siiski vähenes 1,3% ning 2023. aasta veidi paremad väljavaated ei suuda seda langust veel tasa teha.

Olukord tööturul on vaatamata majanduslangusele püsinud suhteliselt tugev. Hõive kasvas 2022. aastal, töötus püsis alla 6% ja palgakasv oli 9%. Töö on endale leidnud tubli veerand ajutise kaitse saanud Ukraina sõjapõgenikest, mis on hea tulemus. Hõive kasvab veidi ka 2023. aastal, kuid põgenike hõlmamise tõttu tööjõu-uuringusse kasvab ka töötuse määr. Palgakasvu tempo püsib mullusel tasemel, kuid samas tempos kasvavad ka hinnad, nii et keskmise palgasaaja ostujõud sellel aastal veel ei parane.

Hinnatõus oli 2022. aastal rekordiline (19,4%) mitme ebasoodsa asjaolu kokkulangemise tõttu. Kogu maailmamajandus taastus pandeemiakriisist, millele lisandus energiakriis ja sõjast tingitud tarnehäired. Kuigi aastased inflatsiooninumbriid on veel kahekohalised, kallines tarbimiskorv tervikuna 2022. aasta augustist 2023. aasta veebruarini vaid 1,3% (elkõige energiahindade selge languse tõttu). 2023. aasta keskmiseks hinnatõusuks kujuneb umbes 9%.

Vaatamata palgatõusust kaks korda kiiremale hinnatõusule suutsid elanikud 2022. aastal tervikuna oma tarbimise taset siiski kasvatada. Aasta teisel poolel enam säästudest ei piisanud kiireneva hinnatõusu kompenseerimiseks ja tarbimine hakkas vähenema. See trend jätkub ka 2023. aasta esimeses pooles, kui hinnatõus ületab sissetulekute kasvu. Kevadest alates aastane hinnatõus aeglustub oluliselt ning sissetulekute ostujõu kasv taastub.

Eluasemeinvesteeringutes on oodata 2023. aastal langust seoses intressimäärade olulise tõusuga. Madalseis peaks jääma siiski lühiajaliseks ja kinnisvaraturg taastub ka intressimäärade kõrgel püsides, kuna tööturul tagasilööke ei oodata.

Käesoleva aasta eelarvepositsioon on tugevalt mõjutatud viimastel aastatel langetatud püsikuluisid suurendanud eelarveotsustest, mis koos majanduse jähinemisega kaasneva väiksema maksutulu kasvuga viib eelarvepuudujäägi sel aastal 1,7 miljardi euronni ehk 4,3%ni SKPst. Puudujääki süvendab omakorda ka laenukoormuse kasvu ning intressimäärade tõusu toel jõudsalt kasvav intressikulu. Võrreldes 2023. aasta riigieelarve prognoosiga on puudujääk sel aastal 0,5% SKPst suurem ning 2026. aastal juba 1,5% SKPst suurem. Defitsiit suureneb nii keskvalitsuse kui ka kohalike omavalitsuste

tasandil. Valitsussektori võlakooormus kasvab suurenenud defitsiidi tulemusel sel aastal 20,2%ni SKPst ja jõuab 2027. aastaks 33%ni SKPst.

2023. aasta alguses on majanduse kindlustunne madalal tasemel, kuid on näha väikest paranemist. Majanduse nõrgemapoolne seis jätkub 2023. aasta alguses ning aastases võrdluses pöördub majandus kasvule 2023. aasta teises pooles. 2023. aasta kokkuvõttes kahaneb majandus 1,5%. Nominaalselt aga majandus kasvab 6%.

2023. aastal kasvab Eesti valitsussektori tulude maht 6,9% ja osakaal SKPst suureneb 0,3% võrra 38,7%ni. Tulude kasvukiirus on oluliselt madalam kui möödunud aastal, sest inflatsioon aeglustub ja majandus jaheneb. Aastatel 2024-2027 väheneb tulude osakaal SKPst jõudes 2027. aastaks 36,3%le.

Tabel 1. Rahandusministeeriumi kevadise makromajandusprognoosi perioodil 2023-2027 põhinäitajad:

Makromajanduslikud näitajad	2023	2024	2025	2026	2027
SKP jooksevhindades (mld eurot)	38,4	40,5	42,4	44,2	46,0
SKP reaalkasv, %	-1,5	3,0	2,5	2,3	2
SKP nominaalkasv, %	6,0	5,7	4,7	4,2	4,1
Tarbijahinnaindeksi muutus, %	9,2	3,0	2,1	1,3	1,9
Keskmine palk, eurot	1837	1942	2022	2109	2197
Keskmise palga nominaalkasv, %	9	5,7	4,1	4,3	4,2
Keskmise palga reaalkasv, %	-0,2	3,4	2,3	2,7	3
Tööhõive kasv, %	0,3	2,7	1,9	3	2,3
Töötuse määr, %	7,4	7,2	6,9	6,6	6,5

Kohalike omavalitsuste eelarvepuudujääk ulatus eelmisel aastal 104 miljoni euronile ehk 0,3%ni SKPst. Ilma muudatusi tegemata jääb sarnane puudujääk prognoositavalt püsima kogu prognoosiperioodi jooksul kuni aastani 2027. Prognoos on varasema hinnanguga võrreldes halvenenud, kuna füüsilise isiku tulumaksu laekumise kasv on aeglustunud, kasvanud euribor ning inflatsioonisurve on kergitanud kohalike omavalitsuste kulude taset. Tulude kasvust kiirem inflatsioon ja palgakasv on halvendanud kohalike omavalitsuste finantsvõimekust, hakates piirama mh investeeringute taset ning nõudes omavalitsuselt jätkusuutlikkuse tagamiseks teenuste ja toetuse üle vaatamist.

2. Narva-Jõesuu linna põhitegevuse prognoos

Kaks suure tähtsusega asjaolu mõjutab linna eelarvepositsiooni, võimet rahastada põhitegevusi ja investeeringuvõimet:

- elanikkonna vananemine, mis mõjutab maksumaksjate arvu ja üksikisiku tulumaksu laekumist ning oluliselt riigieelarve tasandus- ja toetusfondi suurust.

- ressursitasude laekumine on sõltuv väliskeskkonnast ehk ei ole kindel ja täpselt prognoositav.

Laekumine sõltub tootmisettevõtete poolt kaevandatud põlevkivi mahust ja riigi poliitikast laekumiste jagamisel omavalitsustega.

Tulumaks ja ressursitasud moodustavad üle poole linna tuludest ja neid laekumisi kasutatakse personali-, majandamiskulude ja investeerimistevõime katmiseks.

Rahvastiku vanuseline struktuur on nii Ida-Viru maakonnas kui ka Narva-Jõesuu linnas Eesti keskmisega võrreldes vähem jätkusuutlik – laste ja noorte osakaal elanikkonnas on keskmisest madalam, eakate oma kõrgem.

Elanikkonna arvu muudatustest 2021-2022 annab ülevaate alljärgnev tabel:

Tabel 2

Vanus	31.12.2021.a. (inimeste arv)	31.12.2022.a. (inimeste arv)	Muutused 2021 ja 2022 (+/-)
lapsed 0-6	224	218	-6
lapsed 7-18	524	537	13
tööealised 19-64	2751	2763	12
vanurid 65+	1215	1255	40
Kokku:	4714	4773	59

Elanikkonna arv on suurenenud, sealhulgas kasvas vanurite arv. Võrreldes 2021. aastaga tõusis vanurite arv 3,3 % võrra. 2022. aasta jooksul sündis 20 last ning aasta jooksul suri 80 inimest.

2022. aastal on tööpuudus vähenenud. Võrreldes 2021. aastaga langes keskmine töötuse määr Narva-Jõesuu linnas 10,5 % võrra. 31.12.2022 seisuga on linnas 193 Töötukassas registreeritud töötut ehk 4,0 % Narva-Jõesuu linna elanikest.

Võrreldes 2021. aastaga kasvas 2022.a keskmine töötasu 7,2% ja on 1144 eurot. See on 32,1 % võrra madalam kui keskmine brutopalk riigis.

2022. a oli keskmiselt 2 079 maksumaksjat, mis on 5,2 % rohkem kui 2021. aastal.

Narva-Jõesuu linnas brutopalk on tunduvalt madalam kui keskmine brutopalk riigis:

Tabel 3

	2021	2022	2023 (eeldatav)
Narva-Jõesuu linna keskmine palk	1066	1144	1215
Riigi keskmine palk	1548	1685	1837
Vahe (%)	-31%	-32 %	-34 %

Narva-Jõesuu linna strateegia ja tegevuskava elluviimisel arvestatakse läbivalt järgnevaid põhimõtteid:
 -jätkusuutlik majandamine - põhitegevuse tuludega kaetakse ära põhitegevuse kulud ning kindlasti ka laenude tagasimaksed ja intressikulud. Pikaajalised kohustused võetakse ainult investeringuteks, mitte jooksvate kulude katteks. Aasta lõpu seisuga ei plaanita ületada netovõlakooormuse lubatud ülempiiri.
 -täiendavalt on eesmärgiks tagada Narva-Jõesuu linna kõrge finantsvõimekus, mis lähtub säästvast ja tulevikku suunatud investeerimis- ja arendustegevusest.

Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulude prognoosis on lähtutud järgmistest teguritest:

- kehtivatest õigusaktidest, mis mõjutavad kohalike omavalitsuste tulubaasi.
- eeldusest, et taastub tavapärane majanduskeskkond.

Põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, tuludest kaupade ja teenuste müügist, saadavatest toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevustuludest.

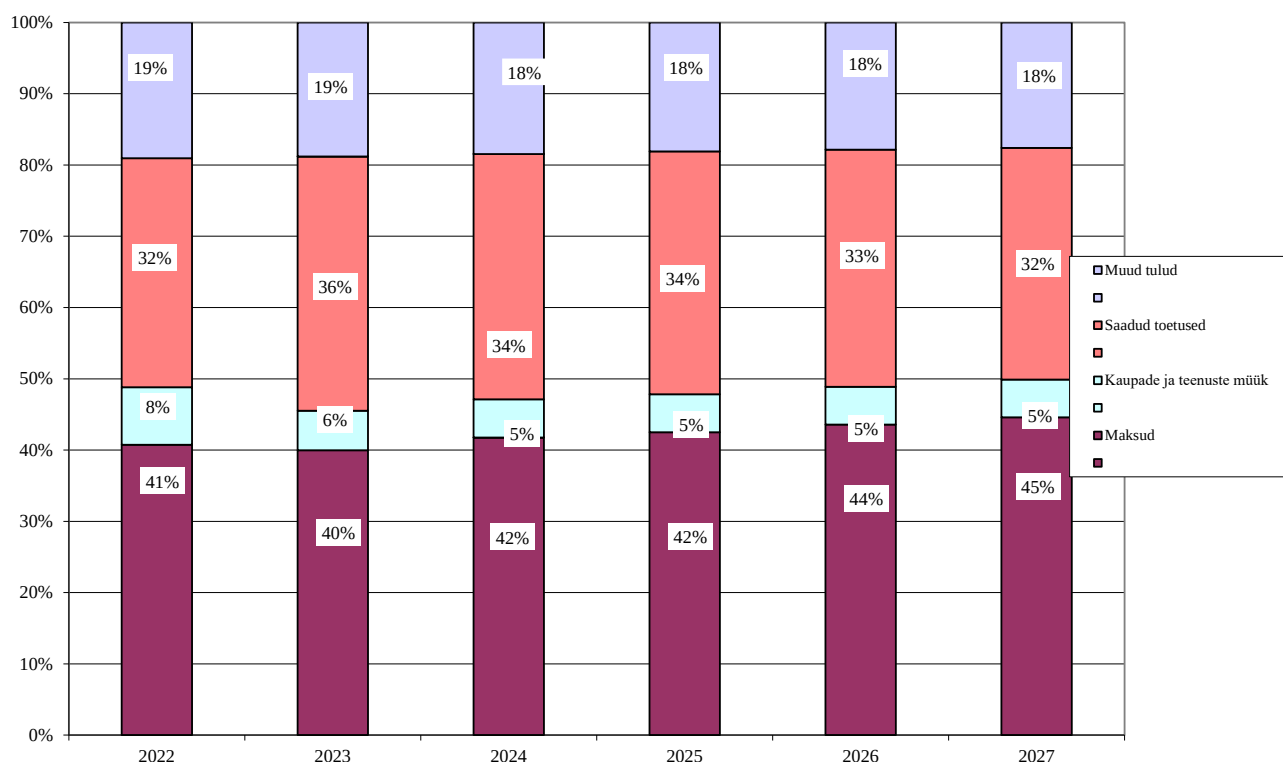
Strateegia vaates iseloomustab tulude planeerimist konservatiivsus:

Tabel 4

	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	9621590	10283862	10112266	10191934	10178925	10258634
Maksutulud	3920254	4110585	4277259	4447781	4622217	4796883
sh tulumaks	3491376	3665150	3841059	4011581	4186017	4360683
sh maamaks	292469	290000	280000	280000	280000	280000
sh muud maksutulud	136409	155435	156200	156200	156200	156200
Tulud kaupade ja teenuste müügist	776430,3	569201	568707	576773	582209	586166
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3090630	3671076	3315300	3216380	3023499	2924585
sh tasandusfond	1166081	1277687	1359571	1260650	1161735	1062820

<i>sh toetusfond</i>	1492098	1996431	1824609	1824609	1824609	1824609
<i>sh muud saadud toetused tegevuskuludeks</i>	432451	396958	131120	131121	37155	37156
Muud tegevustulud	1834275	1933000	1951000	1951000	1951000	1951000

Narva-Jõesuu linna põhitegevuse tulude struktuur on toodud alljärgneval graafikul aastate lõikes:

Maksud

Eelarvestraategias on kavandatud riiklikest maksudest füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Kohalikeks maksudeks on reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks ning parkimistasu (edaspidi muud maksud).

2023. aastal on maksude osakaal 40,0 % põhitegevuse tuludest ja 2024-2027. aastal 42-45 % põhitegevuse tuludest.

Kõige olulisem tuluallikas on üksikisiku tulumaks. Tulumaksu prognoos põhineb maksumaksjate arvu, sissetulekute suuruse ja riigi poolt kohalikule omavalitsusele eraldatava tulumaksumäära prognoosil. 2024. aastast muudetakse kohalike omavalitsuste üksustele (edaspidi KOV) tulumaksu eraldamise põhimõtteid: suurendatakse residendist füüsilise isiku riiklikult pensionilt eraldatavat tulumaksu 3%-i ja vähendades samal ajal muust maksustatavast tulust, välja arvatud kohustuslik ja täiendav kogumispension, dividend ja vara võõrandamisest saadud kasult eraldatavat tulumaksu 11,78%-i. Muudatusega suureneb vähem tulukate KOVide tulumaksu laekumine ja samavõrra väheneb tulukamate KOVide tulumaksu laekumine, mis tähendab eeldatava tulumaksu laekumise aastase kasvu vähenemist. Kokku hakkab KOVidele muudatuse tulemusena tulumaksust laekuma vähem 11,1 mln eurot, mille võrra suurendatakse vähem tulukamate KOVide tasandusfondi laekumist. Muudatus aitab vähendada regionaalset mahajäämust. Peale selle tõstetakse aastast 2025 senist füüsilise isiku tulumaksu määra kahe protsendipunkti võrra 22%-ni. Lisaks kaotatakse aastast 2025 regresseeruv maksuvaba tulu ning kehtestatakse ühtne maksuvaba tulu 700 eurot kuus.

Tulumaksu muutadustest annab ülevaate alljärgnev tabel:

Tabel 5

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Maksumaksjate arv	2096	2102	2115	2121	2122	2122
Maksumaksjate arvu muutus	6,0%	0,3%	0,6%	0,3%	0,0%	0,0%
Väljamaksed füüsilistele isikutele	29 292 932	30 658 567	32 606 611	34 054 167	35 534 953	37 017 682
Sissetulek inimese kohta kuus	1 144	1 215	1 285	1 338	1 395	1 454
Sissetuleku kasv	7,8%	5,8%	5,7%	4,1%	4,3%	4,2%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	8,9%	9,0%	5,7%	4,1%	4,3%	4,2%
Tulumaksu laekumine	3 456 566	3 665 150	3 841 059	4 011 584	4 186 0174	4 360 683
Tulumaksu laekumise kasv	11,8%	6,1%	4,8%	4,4%	4,3%	4,2%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,96%	11,96%	11,78%	11,78%	11,78%	11,78%

Eelarvestrateegia perioodil on üksikisiku tulumaksu osakaal ca 40% põhitegevuse tuludest. Tulumaksu suurenemiseks 2023.a. prognoositud 6,1%. Tulumaksu tõusuks 2024. aastal 4,8 %, 2025.a. 4,4 %, 2026a. 4,3% ja 2027.a. 4,2%. Üksikisiku tulumaksu kasvu planeeritakse rahandusministeeriumi kevadise prognoosi alusel.

Maamaks on maamaksuseadusega kehtestatud riiklik maks. Maamaks laekub täies ulatuses kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Maa-amet viis 2022. aastal läbi maa korralise hindamise, mille tulemusel maa väärtus muutus. Hindamise tulemused 2023. aastal maamaksu veel ei mõjuta. Maa korralise hindamise tulemused võetakse kasutusele alates 1. jaanuarist 2024. Uued maamaksumäärad kehtestavad kohalikud omavalitsused hiljemalt 1. juuliks 2023. Maamaksule avalduva maa ümberhindamise mõju leevendamiseks on vähendatud maksumäärasid, mis praegu on vahemikus 0,1–2,5%, kuid alates 2024. aastast vahemikus 0,1–1,0%. Arvutus näitab maamaksu laekumise vähenemist.

Muud maksud

Perioodil 2024-2027 planeeritakse 2023. aasta tasemel.

Tulud kaupade ja teenuste müügist koosnevad järgmistest laekumistest: riigilõivust, linnavalitsuse-, haridus- ja kultuuriasutuste omatuludest, elamu- ja kommunaalasutuste tuludest, tuludest metsamajandusest, üüri- ja rendituludest, tuludest õiguste müügist ja kantsleitasudest. Tulude planeerimisel on võetud arvesse eelmise aasta tegelik ja jooksva aasta oodatav laekumine ning muudatused asutuste tegevustes. Põhiosa tuludest laekub haridusvaldkonna tegevusest. Hariduse tegevuse tuludest laekub suurim osa teistelt omavalitsustelt haridusasutuste tegevuskulude katteks.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

2023. aastal on toetuste osakaal 36%, 2024-2027. aastal üle 30% põhitegevuse tuludest. Muid sihtotstarbelisi toetusi ei ole võimalik prognoosida (v.a. teadaolevad eraldised). Sihtotstarbelised toetused eraldatakse konkreetse eelarveaasta jooksul.

Tasandusfondi eraldis on mittesihtotstarbeline riigi poolt jaotatav toetussumma KOV tulubaasi kindlustamiseks. Tasandusfondi laekumise prognoosimisel on kasutatud Rahandusministeeriumi kodulehel avaldatud abifaili. Tasandusfondi arvutamisel on olulised tulumaksu laekumise ja arvestusliku maamaksu suurused. Kui tulumaksu laekumine ja maamaks kujunevad eeldatust suuremaks, siis tasandusfondi eraldis väheneb. Lisaks sõltub tasandusfondi eraldis riigieelarves tasandusfondi arvatud vahendite kogumahust ning kõikide kohalike omavalitsuste näitajatest (tasandusfondi peamine eesmärk on tasandada kohalike omavalitsuste omavahelisi võimalusi kulude tegemisel). Tasandusfondi prognoosi aluseks on tulumaksu laekumise prognoos 2023-2024 ja linna elanike arv 01.01.2023 seisuga (4 773 inimest).

Toetusfond

Matusetoetuse, asendus- ja järelhoolduse toetuse ning pikaajalise hoolduse toetuse meetmed tunnistatakse 2024. aastast kehtetuks, sest vastavad vahendid liiguvad kohalike omavalitsuste tulubaasi. Tegelik toetusfondi eraldus selgub iga eelarveaasta alguseks. Kui toetusfondi kaudu eraldatavad tulud kasvavad, siis sama summa võrra kasvavad tulevikus ka eelarve kulud.

Muud saadud toetused

Muud saadud (sihtotstarbelised) toetused sõltuvad riigi poliitikast ja rahandusvõimalusest. Kui ei nõuta linna osalust sihtotstarbeliste programmide elluviimiseks siis ei muuda sihtotstarbelised toetused linnavalitsuse eelarves tulude ja kulude tasakaalu, sest põhimõtteliselt makstakse need samas ulatuses laekumisega välja vastavalt määratud sihtotstarbele.

Perioodil 2022-2026 on ette nähtud alljärgnevad sihtotstarbelised toetused:

Tabel 6

Muud toetused tegevuskuludeks (eurodes)	2 023	2 024	2 025	2026	2027
Narva-Jõesuu Linnaraamatukogule teavikute soetamiseks ¹	8144	8144	8144	8144	8144
Kaitseministeeriumilt hüvitis sõjaliste väljaõpete läbiviimise eest linna territooriumil ¹	29 012	29 011	29 012	29 011	29 012
Projekt "Väikesadamate võrgustiku arendamine nii põhjarannikul kui Peipsil"	8750	0	0	0	0
Projekt "Sotsiaalteenuste arendamine ja integreerimine Narva-Jõesuu linnas"	33 586	0	0	0	0
Projekt „Kodud tuleohutuks“	15 543	0	0	0	0
Eesti keele õppe korraldamiseks lasteaedades	15 760	0	0	0	0
Projekt „Professionaalne eestikeelne õpetaja põhikoolis“	73 468				
Projekt "Narva-Jõesuu linna Nurme tn 68 hoone lammutamine"	54 902	0	0	0	0
Tühjendavate korterelamute lammutamine	80 389	0	0	0	0
Projekt "Olgina rahvamaja arendamine kogukonnakeskuseks" ²	0	93 965	93 965	0	0
Kultuurivaldkond	5 400	0	0	0	0
Haridusvaldkond	18 194	0	0	0	0
Sotsiaalvaldkond	53 810	0	0	0	0

¹ Antud toetuste prognoosimisel lähtutakse jooksvaks aastaks kehtestatud toetuse arvutamisest.

² Perioodil 2024-2025 ette nähtud projekti "Olgina rahvamaja arendamine kogukonnakeskuseks" toetus.

Nimetatud projekt on jagatud kaheks osaks:

- 1) Saadav toetus tegevuskuludeks, mis kajastatakse põhitegevuse tuluna
- 2) Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks, mis kajastatakse investeerimistegevuses.

Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fond rahastab 70% projekti maksumusest.

Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on ressursitasud (kaevandamisõiguse tasu, sealhulgas tasu põlevkivi ümbertöötlemise eest, laekumised vee erikasutusest ja tuha ladestustasu), viivistasud ja trahvid. Eelarvestrateegia perioodil on muude tegevustulude osakaal moodustab 18 % põhitegevuse tuludest. Põlevkivisektori tuleviku käekäigust sõltub suurel määral Narva-Jõesuu linna majandusareng ja sotsiaalne heaolu.

Põhitegevuse kulud

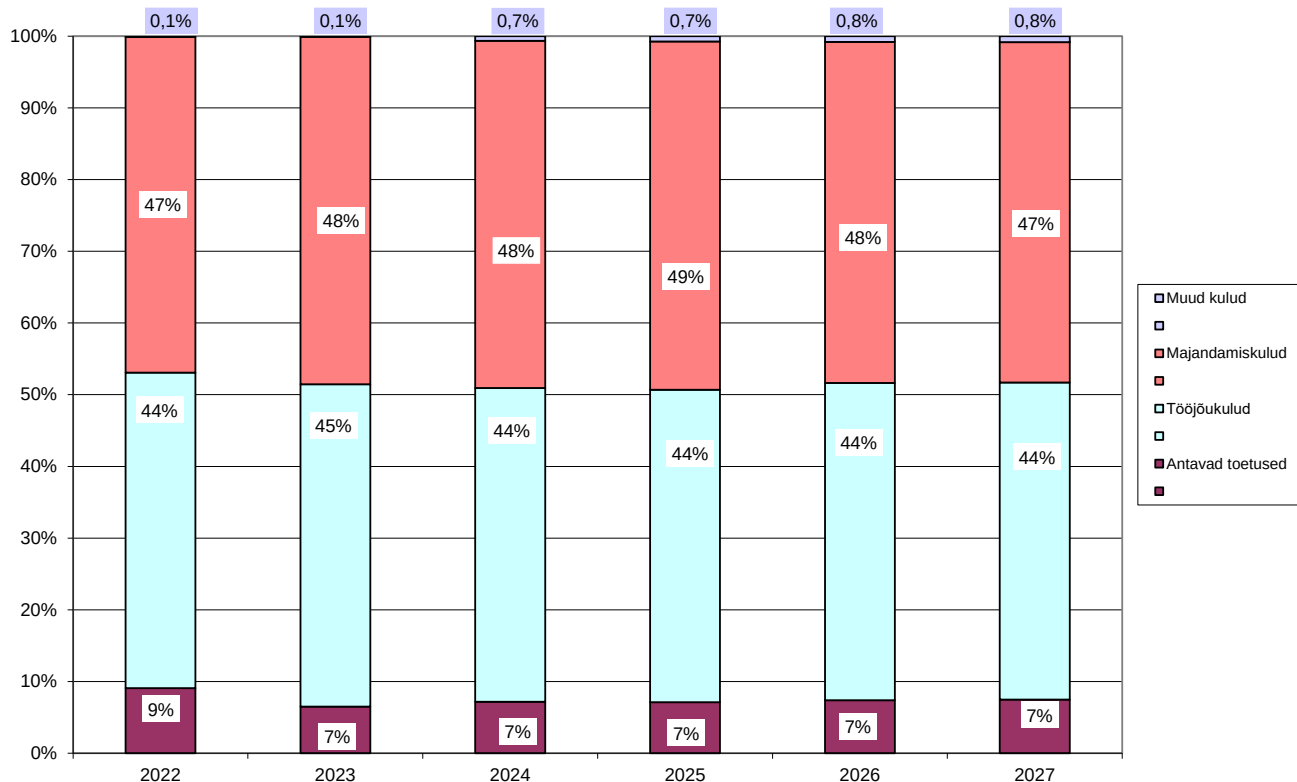
Põhitegevuse kulud koosnevad antavatest toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevuskuludest:

Tabel 7

	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	8 194 221	9 535 779	9 455 436	9 703 277	9 717 494	9 905 943
Antavad toetused tegevuskuludeks	743 217	621 224	681 108	695 517	722 286	746 404
Muud tegevuskulud	7 451 003	8 914 555	8 774 328	9 007 760	8 995 208	9 159 539

sh personalikulud	3 607 330	4 285 325	4 163 258	4 262 129	4 337 011	4 419 731
sh majandamiskulud	3 833 698	4 620 930	4 558 070	4 692 631	4 605 197	4 686 808
sh alates 2012 sõlmitud						
katkestamatud kasutusrendimaksud	163 144	170 942	179 489	184 874	188 756	191 210
sh muud kulud	9975,73	8300	53 000	53 000	53 000	53 000

Narva-Jõesuu linna põhitegevuse kulude struktuur on toodud alljärgneval graafikul aastate lõikes:

Põhitegevuse kulusid planeeritakse riigieelarvest, kohalikest eelarvest ja muudest allikatest. Kulude planeerimisel tuleb arvestada, et aasta kasutamata riigieraldiste jäägid kantakse üle järgmisse aastasse ja vajaduse korral korrigeeritakse ka järgnevate aastate kulude summad, mida rahastatakse riigieelarvest või muudest allikatest sihtotstarbeliste vahenditena.

Antavad toetused tegevuskuludeks

Toetusena tegevuskuludeks on kavandatud sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele, sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks ja mittesihtotstarbelised toetused. Kulude planeerimisel ei suurene antavad toetused oluliselt.

Eelarvestrateegia perioodil on toetuste osakaal 7% põhitegevuse kuludest. Linna poolt antavad toetused hõlmavad peamiselt toetusi sotsiaalseks kaitseks ja kolmanda sektori toetuste andmist.

Suurimad eraldised riigieelarvest on toimetulekutoetuse maksmise hüvitis ning asendus- ja järelhooldusteenuse toetus.

Perioodil 2024- 2027 jätkatakse kaasava eelarve kasutamist. Narva-Jõesuu linn plaanib selleks eraldada iga-aastaselt vähemalt 30 tuhat eurot. Kaasav eelarve võimaldab kohaliku omavalitsuse teostamisel esindamisprintsiipi rikastada vahetu demokraatia elementidega.

Muud tegevuskulud

Muudeks tegevuskuludeks on kavandatud personalikulud, majandamiskulud ja muud kulud. Eelarvestrateegia perioodil moodustavad personali- ja majandamiskulud üle 90 % põhitegevuse kuludest.

Personalikulud

Eelarvestrateegia perioodil on pedagoogide palgad nii nagu ka riigieraldis jäetud 2023.a tasemele. Jätkub toetus kohalikele omavalitsustele, et motiveerida neid hoidma lasteaiaõpetajate palka 90% ning magistrikraadiga õpetajatel 100% üldhariduse õpetaja palga alammäära tasemel. Personalikulud on 2024. aastal vähendatud võrreldes 2023. aastaga 5,1%. Põhjuseks on sihtotstarbelised vahendid, mis on planeeritud 2023. aastal personalikuludena. Alates aastast 2024 on personalikulude kasvuks kuni strateegiaperioodi lõpuni planeeritud keskmiselt 2% aastas.

Majandamiskulud

Majandamiskulud on 2024. aastal vähendatud võrreldes 2023. aastaga 1,0%. Põhjuseks on sihtotstarbelised vahendid, mis on planeeritud 2023. aastal majandamiskuludena. Perioodil 2024-2025 on ette nähtud majandamiskulud projekti "Olgina rahvamaja arendamine kogukonnakeskuseks" teostamiseks, millest 70% finantseerib Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fond. 2025. aastal on ette nähtud majandamiskuludeks 3,2 % rohkem kui 2024. aastal, mis on seotud Narva-Jõesuu linna 2026-2035 teede arengukava koostamisega. Alates aastast 2026 prognoositakse kasvu keskmiselt 2% aastas.

2024. aastal lisandub omavalitsustele negatiivse mõjuna veel käibemaksu määra tõstmine 22%-le, mille pärast kasvavad kaupade ja teenuste hinnad. Samuti suurenevad pidevalt õppekulud kohaliku omavalitsuse üksustele ja omavalitsusasutustele nende haldusterritooriumil lasteaias käivate alaliselt Narva-Jõesuu linnas elavate laste eest ja nende haldusterritooriumil õppivate alaliselt Narva-Jõesuu linnas elavate õpilaste eest.

Perioodil 2023-2027 on ette nähtud alljärgnevad sihtotstarbelised kulud:

Tabel 8

Sihtotstarbelised kulud (eurodes)	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027
Narva-Jõesuu Linnaraamatukogule teavikute soetamiseks ¹	8144	8144	8144	8144	8144
Projekt "Väikesadamate võrgustiku arendamine nii põhjarannikul kui Peipsil"	11 667	0	0	0	0
<i>s.h. linna osalus</i>	2 917	0	0	0	0
Projekt "Narva-Jõesuu linna Nurme tn 68 hoone lammutamine"	78 431	0	0	0	0
<i>s.h. linna osalus</i>	23 529	0	0	0	0
Projekt „Kodud tuleohutuks“	19 043	0	0	0	0
<i>s.h. linna osalus</i>	3 500	0	0	0	0
Projekt "Sotsiaalteenuste arendamine ja integreerimine Narva-Jõesuu linnas"	42 840	0	0	0	0
<i>s.h. linna osalus</i>	9 254	0	0	0	0
Projekt "Olgina rahvamaja arendamine kogukonnakeskuseks" ²	0	134 236	134 236	0	0
<i>s.h. linna osalus</i>	0	40 271	40 271	0	0
Eesti keele õppe korraldamiseks lasteaedades	15 760	0	0	0	0
Projekt „Professionaalne eestikeelne õpetaja põhikoolis“	73 468	0	0	0	0
Tühjendavate korterelamute lammutamine	80 389	0	0	0	0
Kultuurivaldkond	5 400	0	0	0	0
Haridusvaldkond	18 194	0	0	0	0
Sotsiaalvaldkond	53 810	0	0	0	0

¹ Antud toetuste prognoosimisel lähtutakse jooksvaks aastaks kehtestatud toetuse arvutamisest.

² Perioodil 2024-2025 ette nähtud projekti "Olgina rahvamaja arendamine kogukonnakeskuseks" toetus. Nimetatud projekt on jagatud kaheks osaks:

- 3) Saadav toetus tegevuskuludeks, mis kajastatakse põhitegevuse tuluna
 - 4) Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks, mis kajastatakse investeerimistegevuses.
- Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fond rahastab 70 % projekti maksumusest.

Muud kulud koosnevad riigilõivukuludest (s.h. kohtukulud) ja reservfondist. Reservfond moodustab kuni 0,7% põhitegevuse tuludest.

Narva-Jõesuu linna põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude muutust näitavad alljärgnevad tabelid:

Tabel 9 A. Muutus sihtotstarbeliste vahendite arvestusega

	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulude muutus	-	7%	-2%	1%	0%	1%
Põhitegevuse kulude muutus	-	16%	-1%	3%	0%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,17	1,08	1,07	1,05	1,05	1,04

Tabel 9 B. Muutus sihtotstarbeliste vahendite arvestuseta

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023	2024	2025	2026
Põhitegevuse tulude muutus	-	5%	1%	1%	1%	1%
Põhitegevuse kulude muutus	-	5%	2%	3%	1%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,17	1,10	1,11	1,05	1,10	1,04

Omafinantseerimise võimekuse näitaja peegeldab põhitegevuse tulemit suhtarvuna ning arvutatakse põhitegevuse tulude ja kulude suhtena. Kuna põhitegevuse tulemit on üks investeeringute katteallikatest, tuleb selle vähenemisel võtta vajalike investeeringute tegemiseks rohkem laenu. Narva-Jõesuu linna koefitsient kõigub eelarvestrateegia perioodil 1,04..1,08 piires. Eelarvestrateegia perioodil moodustab omafinantseerimise võimekuse näitaja üle 1 ja see on hea märk, mis tagab tulevikus suurema võimaluse finantseerida investeeringuid linna enda eelarvelistest vahenditest.

Põhitegevuse tulemit

Põhitegevuse tulemit on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Tulenevalt KOFsist peab põhitegevuse tulemit olema 0 või positiivne. Tegelikult peab põhitegevuse tulemit olema siiski positiivne, sest lisaks põhitegevuse kulude katmisele on vaja teha ka investeeringuid ning tasuda võetud laenu ja intresse. Põhitegevuse kulude planeerimisel arvestatakse, et põhitegevuse tulemit (tulude ja kulude positiivset vahet) kasutatakse olemasolevate laenude teenindamiseks (tagasimaksed ja intressikulud) 100 % ulatuses ja osaliselt investeeringute finantseerimiseks.

Tabel 10. Põhitegevuse tulemit 2022-2027

	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024	2025	2026	2027
<i>Põhitegevuse tulud kokku</i>	<i>9621590</i>	<i>10283862</i>	<i>10112266</i>	<i>10191934</i>	<i>10178925</i>	<i>10258634</i>
<i>Põhitegevuse kulud kokku</i>	<i>8194221</i>	<i>9535779</i>	<i>9455436</i>	<i>9703277</i>	<i>9717494</i>	<i>9905943</i>
Põhitegevuse tulemit	1427369	748083	656830	488657	461431	352691
Põhitegevuse tulemit suhe tuludesse	-	7,3%	5,6%	4,8%	4,5%	3,4%

Põhitegevuse tulemit näitab, et jooksvateks tegevusteks ei kulutata raha rohkem, kui laekub samal aastal maksusid, toetusi ja muud omatulu. Eelarvestrateegia perioodil ületavad tulud kulusid igal aastal. Eelmiste aastate kasutamata sihtotstarbelised vahendid mõjutavad põhitegevuse tulemit suurust. Need suunatakse järgmistele aastadele põhitegevuse kuludesse ja see tähendab, et kasutamata sihtotstarbelised

vahendid suurendavad põhitegevuse kulusid ühelt poolt ja vähendavad põhitegevuse tulemit teiselt poolt.

3. Investeeringute ja finantseerimistegevus

Investeeringutegevus koosneb investeeringuteks saadavatest laekumistest ja investeeringutegevuse väljaminekutest.

Investeeringute rahastamiseks on võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenu võtmist ning sihtfinantseerimise vahendeid.

Investeeringutegevuse eelarve on kogu strateegia perioodi jooksul negatiivne ehk investeeringutegevuse kulusid ületavad investeeringuteks saadavad tulused.

Investeeringute tegemise võimekus sõltub linna omafinantseerimise võimekusest. Strateegias on kajastatud arengukavas sisalduvate investeeringute teostamine, mille puhul on arvestatud hinnanguliste summadega.

Tabel 11. Investeeringutegevus 2022-2027

	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024	2025	2026	2027
Investeeringutegevus kokku	-976 180	-786 568	-621 792	-487 677	-228 983	-228 764
Põhivara müük (+)	49 550	100 000	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-2 562 970	-966 416	-1 150 667	-1 025 667	-140 000	-145 000
sh projektide omaosalus	-958 494	-695 347	-518 200	-393 200	-140 000	-145 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 604 476	271 069	632 467	632 467	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-52 064	-142 500	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Finantstulud (+)	235	0	200	300	320	320
Finantskulud (-)	-15 407	-48 721	-43 792	-34 777	-29 303	-24 084

Investeeringutegevuses on kajastatud ka laenukohustuste intressimaksed. Laenuintresside maksed koosnevad laenuandja marginaalist + EURIBOR (valdavalt 6 kuu). Intresside maksete planeerimisel on arvestatud EURIBOR tõusuga.

Eelarvestrateegia perioodil on kajastatud hajaasustuse programmi linnapoolne toetus ning korteriühistute ja eramajade rekonstrueerimiseks toetus.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi elemente:

- 1) pikaajaliste kohustuste võtmine;
- 2) võetud kohustuste tagasimaksmine.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakkoormus ehk võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe, kus netovõlakkoormuse arvestuses võetakse võlakohustustena arvesse bilansis kajastatud kohustused.

Kui netovõlakkoormus ületab lubatud piirmäära ei anta eurotoetusi enne kui linn on jõudnud piirmäära sisse.

Finantseerimistegevust eelarvestrateegia perioodil iseloomustab tabel 12:

Tabel 12. Finantseerimistegevus 2022-2027

	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024	2025	2026	2027
Finantseerimistegevus	-152 386	-269 752	-272 845	-134 616	-115 960	-115 960
Kohustuste võtmine (+)	0	0				
Kohustuste tasumine (-)	-152 386	-269 752	-272 845	-134 616	-115 960	-115 960
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 002 458	-185 834	-237 807	-133 636	116 488	7 967
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine / -)	-1 301 261	122 403	0	0	0	0

vähene mine)

Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 387 964	1 202 130	964 323	830 687	947 175	955 142
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	3 496 082	3 148 795	2 749 923	2 465 096	2 179 835	1 872 665
<i>sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav</i>						
<i>kasutusrent</i>	2 039 079	1 961 544	1 835 517	1 685 306	1 516 005	1 324 795
<i>sh saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)</i>	0	0	0	0	0	0

Finantseerimistehingute suurust mõjutavad kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses toodud nõuded netovõlakoormuse, põhitegevuse tulemi ja likviidsete varade arvutamise meetodika kohta. Kaasates täiendavaid laenuvahendeid, tuleb arvestada, et võlakohustuse määr jääks kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses ettenähtud piiridesse ning eelarve põhitegevuse tulem oleks suurem aastastest laenukohustuse tasumisest (põhiosa + intressid). Tabelist 13 on näha, et täiendavate laenuvahendite kaasamisel on laenukohustuse tasumiseks vahendid olemas.

Tabel 13. Kohustuste võtmine vs põhitegevuse tulem

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	täitmine	eeldatav				
	täitmine	täitmine				
Intressimaksed	-15 407	-48 721	-43 792	-34 777	-29 303	-24 084
Põhiosamaksed	-152 386	-269 752	-272 845	-134 616	-115 960	-115 960
Kokku:	-167 793	-318 473	-316 637	-169 393	-145 263	-140 044
Põhitegevuse tulem	1 427 369	748 083	656 830	488 657	461 431	352 691
Vahe	1 259 576	429 610	340 193	319 264	316 168	212 647

Tabel 14. Netovõlakoormuse lubatud ja tegelik määr

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	täitmine	eeldatav				
	täitmine	täitmine				
Netovõlakoormus (eurodes)	2 108 118	1 946 665	1 785 600	1 634 409	1 232 660	917 523
Netovõlakoormus (%)	21,9%	18,9%	17,7%	16,0%	12,1%	8,9%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	9 621 590	9 190 250	8 363 190	7 643 951	7 125 248	6 668 112
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	89,4%	82,7%	75%	70%	65%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	7 513 472	7 243 585	6 577 590	6 009 542	5 892 588	5 750 589

2022. aasta lõpuseisuga oli linna netovõlakoormus 21,9% ja selle ülemmäär 100%, 2023. aasta lõpus eeldatavalt vastavalt 18,9% ja 89,4%. 2024. aastast väheneb netovõlakoormus. 2027. aastal on netovõlakoormus 8,9%. 2024. aastal on netovõlakoormuse ülemäär 82,7%. Aastatel 2025-2026 on netovõlakoormuse ülemmäär alla 80 % ning 2027. aastal 65 %.

Vaba netovõlakoormus näitab, et eelarvestrateegia perioodil on võimalik võtta uusi võlakohustusi 6,5 miljoni euroni.

Linna netovõlakoormus strateegiaperioodil ei ületa lubatavat ülemmäära. Valitsus otsustas kohaliku omavalitsuste võlakoormuse 80%-st piiri pikendada 2024. aasta lõpuni. Sealt edasi, aastatel 2025–2028 ülempiir väheneb järk-järgult sujuvalt 5% võrra aastas.

Iga aasta lõpuks on ette nähtud likviidsete varade reservid. Likviidsete varade olemasolu vähendab netovõlakoormust ja suurendab vaba netovõlakoormust:

Tabel 15. Likviidne vara

	2022	2023	20234	2025	2026	2027
	täitmine	eeldatav				
	täitmine	täitmine				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 387 964	1 202 130	964 323	830 687	947 175	955 142

Likviidsete vahendite mahu puhul tuleb arvestada asjaolu, et strateegia tulud on planeeritud konservatiivselt. Samas kuna võimalike investeeringutoetuste laekumine on ebaselge, siis tulude ülelaekumisel (kulude alataitumisel) suureneb vabade vahendite jääk ja omakorda väheneb netovõlakoorma tase, mis loob puhvri strateegias kavandatud investeeringute elluviimiseks omarahastuse arvelt.

4. Arvestusüksus ja finantsdistsipliin

Arvestusüksuse koosseisu kuuluvad kohalik omavalitsus ise ja temast sõltuvad üksused (*omavalitsuse ettevõtted, SA-d, MTÜ-d*), kes saavad riigilt või omavalitsuselt üle 50% tuludest või omavalitsuselt toetust või renditulu üle 10% tuludest.

Narva-Jõesuu linnal on 3 sõltuvat üksust:

- Aktsiaselts NARVA-JÕESUU KOMMUNAAL
- Vaivara Sinimägede SA
- Sihtasutus Narva-Jõesuu sadam

Arvestusüksuse eelarvestrateegia koostamisel on arvestatud nende üksuste finantsnäitajatega. Sõltuvate üksuste põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse arvutamiseks rakendatakse samuti finantsdistsipliini tagamise meetmed:

- sõltuvate üksuste kinnipidamine põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest
- sõltuvate üksuste kinnipidamine netovõlakoormuse ülemmäärast seadusandluses kehtestatud tähenduses.

Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on null või positiivne. Arvestusüksuse põhitegevuse tulemi on arvestatud nii, et linn suudaks katta ära laenu tagasimaksed ja intressid. Netovõlakoormus leitakse võlakohustuste kogusumma ja likviidsete varade kogusumma vahena.

Tabel 16. Sõltuvate üksuste konsolideeritud põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormus 2021-2026

Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024	2025	2026	2027
Põhitegevuse tulud kokku (+)	1682772	1604876	1556617	1570057	1580781	1591879
<i>sh saadud tulud kohaliku omavalitsuselt</i>	<i>1302630</i>	<i>1323320</i>	<i>1322230</i>	<i>1335192</i>	<i>1347759</i>	<i>1359900</i>
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1605978	1544632	1502350	1516558	1527601	1539938
Põhitegevustulemi	76794	60244	54267	53499	53180	51941
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-95000	-101494	0	0	0	0
Eelarve tulemi	-18206	-41250	54267	53499	53180	51941
Finantseerimistegevus (-/+)	-23730	-21472	-22114	-35982	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-39465	86539	-18733	1649	1030	-359
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	2471	149261	-50886	-15868	-52150	-52300
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	107267	193806	175073	176722	177752	177393
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	79568	58096	35982	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Tabel 17. Narva-Jõesuu linna arvestusüksuse eelarvestrateegia koond 2022-2027 (baasstsenaarium)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Arvestusüksuse põhitegevuse tulud	10 001 731	10 565 418	10 346 653	10 426 799	10 411 947	10 490 613
<i>sh KOV põhitegevuse tulud</i>	<i>9 621 589</i>	<i>10 283 862</i>	<i>10 112 266</i>	<i>10 191 934</i>	<i>10 178 925</i>	<i>10 258 634</i>
Arvestusüksuse põhitegevuse kulud	-8 497 569	-9 757 091	-9 635 556	-9 884 643	-9 897 336	-10 085 981
<i>sh KOV põhitegevuse kulud</i>	<i>-8 194 221</i>	<i>-9 535 779</i>	<i>-9 455 436</i>	<i>-9 703 277</i>	<i>-9 717 494</i>	<i>-9 905 943</i>
Arvestusüksuse investeeringustegevus	-1 071 181	-888 062	-621 792	-487 677	-228 983	-228 764
<i>sh KOV investeeringustegevus</i>	<i>-976 181</i>	<i>-786 568</i>	<i>-621 792</i>	<i>-487 677</i>	<i>-228 983</i>	<i>-228 764</i>
Arvestusüksuse põhitegevuse tulemi	1 504 162	808 327	711 097	542 156	514 611	404 632

<i>KOV põhitegevuse tulem</i>	1 427 368	748 083	656 830	488 657	461 431	352 691
Arvestusüksuse eelarve tulem	432 981	-79 735	89 305	54 479	285 628	175 868
<i>KOV eelarve tulem</i>	451 187	-38 485	35 038	980	232 448	123 927
Arvestusüksuse võlakohustused	3 575 650	2 256 282	2 785 905	1 514 487	1 229 226	922 056
<i>sh KOV võlakohustused</i>	3 496 082	3 148 795	3 700 532	2 465 096	2 179 835	1 872 665
Arvestusüksuse likviidne vara	1 495 231	1 395 936	1 139 395	1 007 408	1 124 927	1 132 534
<i>sh KOV likviidne vara</i>	1 387 964	1 202 130	964 322	830 686	947 175	955 141
Arvestusüksuse netovõlakoormuse määr	20,8%	36,2%	15,9%	14,0%	10,1%	7,1%
Arvestusüksuse netovõlakoormuse ülemmäär	100,0%	92,7%	86,1%	75,0%	70,0%	65,0%
<i>KOV netovõlakoormuse määr</i>	21,9%	18,9%	17,7%	16,0%	12,1%	8,9%
<i>KOV netovõlakoormuse ülemmäär</i>	100,0%	89,4%	82,7%	75,0%	70,0%	65,0%

5. Tundlikkuse analüüs

Tundlikkusanalüüsis on hinnatud olukorda, kus kavandatud eelarvetulude maht osutub väiksemaks või kohustuste intressikulud suuremaks võrreldes strateegia eeldustega.

Tabel 18. Tundlikkusanalüüsi stsenaariumid perioodil 2024-2027

Riskistsenaarium A. Võrreldes baasstsenaariumiga on elanike ehk maksumaksjate sissetulekute aastane kasv strateegia perioodi igal aastal 3% väiksem .

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Arvestusüksuse põhitegevuse tulud	10 001 731	10 565 418	10 237 076	10 199 340	10 060 924	10 010 944
<i>sh KOV põhitegevuse tulud</i>	9 621 589	10 283 862	10 002 689	9 964 475	9 827 902	9 778 965
Arvestusüksuse põhitegevuse kulud	-8 497 569	-9 757 091	-9 635 556	-9 884 643	-9 897 336	-10 085 981
<i>sh KOV põhitegevuse kulud</i>	-8 194 221	-9 535 779	-9 455 436	-9 703 277	-9 717 494	-9 905 943
Arvestusüksuse investeerimistegevus	-1 071 181	-888 062	-621 792	-487 677	-228 983	-228 764
<i>sh KOV investeerimistegevus</i>	-976 181	-786 568	-621 792	-487 677	-228 983	-228 764
Arvestusüksuse põhitegevuse tulem	1 504 162	808 327	601 520	314 697	163 588	-75 037
<i>KOV põhitegevuse tulem</i>	1 427 368	748 083	547 253	261 198	110 408	-126 978
Arvestusüksuse eelarve tulem	432 981	-79 735	-20 272	-172 980	-65 395	-303 801
<i>KOV eelarve tulem</i>	451 187	-38 485	-74 539	-226 479	-118 575	-355 742
Arvestusüksuse võlakohustused	3 575 650	2 256 282	2 785 905	1 514 487	1 229 226	922 056
<i>sh KOV võlakohustused</i>	3 496 082	3 148 795	3 700 532	2 465 096	2 179 835	1 872 665
Arvestusüksuse likviidne vara	1 495 231	1 395 936	1 029 818	670 372	436 868	-35 194
<i>sh KOV likviidne vara</i>	1 387 964	1 202 130	854 745	493 650	259 116	-212 587
Arvestusüksuse netovõlakoormuse määr	20,8%	36,2%	17,2%	17,6%	17,3%	19,1%
Arvestusüksuse netovõlakoormuse ülemmäär	100,0%	92,7%	80,0%	75,0%	70,0%	65,0%
<i>KOV netovõlakoormuse määr</i>	21,9%	18,9%	18,9%	19,8%	19,5%	21,3%
<i>KOV netovõlakoormuse ülemmäär</i>	100,0%	89,4%	80,0%	75,0%	70,0%	65,0%
Kokkuhoiu vajadus –Arvestusüksus, sh:	-	-	-335 938	-413 244	-526 837	-572 195
kokkuhoiu vajadus - KOV	-	-	-312 300	-391 251	-500 187	-549 650
kokkuhoiu vajadus – sõltuvad üksused	-	-	-23 638	-21 993	-26 650	-22 545

Riskistsenaarium B. Võrreldes baasstsenaariumiga on elanike arv strateegia perioodil 4% väiksem.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Arvestusüksuse põhitegevuse tulud	10 001 731	10 565 418	10 241 438	10 172 732	10 075 012	10 029 728
<i>sh KOV põhitegevuse tulud</i>	9 621 589	10 283 862	10 007 051	9 937 867	9 841 990	9 797 749

Arvestusüksuse põhitegevuse kulud	-8 497 569	-9 757 091	-9 635 556	-9 884 643	-9 897 336	-10 085 981
<i>sh KOV põhitegevuse kulud</i>	<i>-8 194 221</i>	<i>-9 535 779</i>	<i>-9 455 436</i>	<i>-9 703 277</i>	<i>-9 717 494</i>	<i>-9 905 943</i>
Arvestusüksuse investeerimistegevus	-1 071 181	-888 062	-621 792	-487 677	-228 983	-228 764
<i>sh KOV investeerimistegevus</i>	<i>-976 181</i>	<i>-786 568</i>	<i>-621 792</i>	<i>-487 677</i>	<i>-228 983</i>	<i>-228 764</i>
Arvestusüksuse põhitegevuse tulem	1 504 162	808 327	605 882	288 089	177 676	-56 253
<i>KOV põhitegevuse tulem</i>	<i>1 427 368</i>	<i>748 083</i>	<i>551 615</i>	<i>234 590</i>	<i>124 496</i>	<i>-108 194</i>
Arvestusüksuse eelarve tulem	432 981	-79 735	-15 910	-199 588	-51 307	-285 017
<i>KOV eelarve tulem</i>	<i>451 187</i>	<i>-38 485</i>	<i>-70 177</i>	<i>-253 087</i>	<i>-104 487</i>	<i>-336 958</i>
Arvestusüksuse võlakohustused	3 575 650	2 256 282	2 785 905	1 514 487	1 229 226	922 056
<i>sh KOV võlakohustused</i>	<i>3 496 082</i>	<i>3 148 795</i>	<i>3 700 532</i>	<i>2 465 096</i>	<i>2 179 835</i>	<i>1 872 665</i>
Arvestusüksuse likviidne vara	1 495 231	1 395 936	1 034 180	648 126	428 710	-24 568
<i>sh KOV likviidne vara</i>	<i>1 387 964</i>	<i>1 202 130</i>	<i>859 107</i>	<i>471 404</i>	<i>250 958</i>	<i>-201 961</i>
Arvestusüksuse netovõlakoormuse määr	20,8%	36,2%	17,1%	17,9%	17,4%	18,9%
Arvestusüksuse netovõlakoormuse ülemmäär	100,0%	92,7%	80,0%	75,0%	70,0%	65,0%
<i>KOV netovõlakoormuse määr</i>	<i>21,9%</i>	<i>18,9%</i>	<i>18,9%</i>	<i>20,1%</i>	<i>19,6%</i>	<i>21,2%</i>
<i>KOV netovõlakoormuse ülemmäär</i>	<i>100,0%</i>	<i>89,4%</i>	<i>80,0%</i>	<i>75,0%</i>	<i>70,0%</i>	<i>65,0%</i>
kokkuhoiu vajadus - Arvestusüksus	-	-	-335 938	-413 244	-526 837	-572 195
<i>sh kokkuhoiu vajadus - KOV</i>	-	-	<i>-312 300</i>	<i>-391 251</i>	<i>-500 187</i>	<i>-549 650</i>
<i>sh kokkuhoiu vajadus - sõltuvad üksused</i>	-	-	<i>-23 638</i>	<i>-21 993</i>	<i>-26 650</i>	<i>-22 545</i>

Riskistsenaarium C. Võrreldes baasstsenaariumiga on ressursitasude laekumine strateegia perioodil 10% väiksem.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Arvestusüksuse põhitegevuse tulud	10 001 731	10 565 418	10 159 653	10 186 799	10 141 947	10 170 613
<i>sh KOV põhitegevuse tulud</i>	<i>9 621 589</i>	<i>10 283 862</i>	<i>9 925 266</i>	<i>9 951 934</i>	<i>9 908 925</i>	<i>9 938 634</i>
Arvestusüksuse põhitegevuse kulud	-8 497 569	-9 757 091	-9 635 556	-9 884 643	-9 897 336	-10 085 981
<i>sh KOV põhitegevuse kulud</i>	<i>-8 194 221</i>	<i>-9 535 779</i>	<i>-9 455 436</i>	<i>-9 703 277</i>	<i>-9 717 494</i>	<i>-9 905 943</i>
Arvestusüksuse investeerimistegevus	-1 071 181	-888 062	-621 792	-487 677	-228 983	-228 764
<i>sh KOV investeerimistegevus</i>	<i>-976 181</i>	<i>-786 568</i>	<i>-621 792</i>	<i>-487 677</i>	<i>-228 983</i>	<i>-228 764</i>
Arvestusüksuse põhitegevuse tulem	1 504 162	808 327	524 097	302 156	244 611	84 632
<i>KOV põhitegevuse tulem</i>	<i>1 427 368</i>	<i>748 083</i>	<i>469 830</i>	<i>248 657</i>	<i>191 431</i>	<i>32 691</i>
Arvestusüksuse eelarve tulem	432 981	-79 735	-97 695	-185 521	15 628	-144 132
<i>KOV eelarve tulem</i>	<i>451 187</i>	<i>-38 485</i>	<i>-151 962</i>	<i>-239 020</i>	<i>-37 552</i>	<i>-196 073</i>
Arvestusüksuse võlakohustused	3 575 650	2 256 282	2 785 905	1 514 487	1 229 226	922 056
<i>sh KOV võlakohustused</i>	<i>3 496 082</i>	<i>3 148 795</i>	<i>3 700 532</i>	<i>2 465 096</i>	<i>2 179 835</i>	<i>1 872 665</i>
Arvestusüksuse likviidne vara	1 495 231	1 395 936	952 395	580 408	427 927	115 534
<i>sh KOV likviidne vara</i>	<i>1 387 964</i>	<i>1 202 130</i>	<i>777 322</i>	<i>403 686</i>	<i>250 175</i>	<i>-61 859</i>
Arvestusüksuse netovõlakoormuse määr	20,8%	36,2%	18,0%	18,5%	17,3%	17,3%
Arvestusüksuse netovõlakoormuse ülemmäär	100,0%	92,7%	80,0%	75,0%	70,0%	65,0%
<i>KOV netovõlakoormuse määr</i>	<i>21,9%</i>	<i>18,9%</i>	<i>19,9%</i>	<i>20,7%</i>	<i>19,5%</i>	<i>19,5%</i>
<i>KOV netovõlakoormuse ülemmäär</i>	<i>100,0%</i>	<i>89,4%</i>	<i>80,0%</i>	<i>75,0%</i>	<i>70,0%</i>	<i>65,0%</i>
Kokkuhoiu vajadus –Arvestusüksus, sh:	-	-	187 000	240 000	270 000	320 000
<i>kokkuhoiu vajadus - KOV</i>	-	-	<i>173 850</i>	<i>227 233</i>	<i>256 350</i>	<i>307 378</i>

kokkuhoiu vajadus – sõltuvad üksused

-

-

13 150

12 767

13 650

12 622

Finantsdistipliini tagamise eesmärk on maandada riske, mis võivad põhjustada finantsraskuste teket. Ülejõu käiv võlakoormus tähendab omavalitsuse arengu seiskumist mitmeks aastaks. Finantsraskuste tekkimine tähendab elanikele teenuste kättesaadavuse halvenemist, sest eelarve jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb hakata kärpima põhitegevuse kulusid.

Narva-Jõesuu linna eelarve on tundlik väliskeskkonnast tulenevatele muutustele – eelarvetulude võimalikule vähenemisele on tarvilik reageerida põhitegevuse kulude jätkuva kokkuhoiu ja planeeritud investeeringutest loobumisega.

EELARVESTRATEEGIA LISA 1. TABELID

Tabel 1 Kohaliku omavalitsuse strateegia vorm

Narva-Jõesuu linn	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	9 621 590	10 283 862	10 112 266	10 191 934	10 178 925	10 258 634
Maksutulud	3 920 254	4 110 585	4 277 259	4 447 781	4 622 217	4 796 883
sh tulumaks	3 491 376	3 665 150	3 841 059	4 011 581	4 186 017	4 360 683
sh maamaks	292 469	290 000	280 000	280 000	280 000	280 000
sh muud maksutulud	136 409	155 435	156 200	156 200	156 200	156 200
Tulud kaupade ja teenuste müügist	776 430	569 201	568 707	576 773	582 209	586 166
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 090 630	3 671 076	3 315 300	3 216 380	3 023 499	2 924 585
sh tasandusfond	1 166 081	1 277 687	1 359 571	1 260 650	1 161 735	1 062 820
sh toetusfond	1 492 098	1 996 431	1 824 609	1 824 609	1 824 609	1 824 609
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	432 451	396 958	131 120	131 121	37 155	37 156
Muud tegevustulud	1 834 275	1 933 000	1 951 000	1 951 000	1 951 000	1 951 000
Põhitegevuse kulud kokku	8 194 221	9 535 779	9 455 436	9 703 277	9 717 494	9 905 943
Antavad toetused tegevuskuludeks	743 218	621 224	681 108	695 517	722 286	746 404
Muud tegevuskulud	7 451 003	8 914 555	8 774 328	9 007 760	8 995 208	9 159 539
sh personalikulud	3 607 330	4 285 325	4 163 258	4 262 129	4 337 011	4 419 731
sh majandamiskulud	3 833 698	4 620 930	4 558 070	4 692 631	4 605 197	4 686 808
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	163 144	170 942	179 489	184 874	188 756	191 210
sh muud kulud	9 976	8 300	53 000	53 000	53 000	53 000
Põhitegevuse tulem	1 427 369	748 083	656 830	488 657	461 431	352 691
Investeermistegevus kokku	-976 180	-786 568	-621 792	-487 677	-228 983	-228 764
Põhivara müük (+)	49 550	100 000				
Põhivara soetus (-)	-2 562 970	-966 416	-1 150 667	-1 025 667	-140 000	-145 000
sh projektide omaosalus	-958 494	-695 347	-518 200	-393 200	-140 000	-145 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 604 476	271 069	632 467	632 467	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-52 064	-142 500	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	235	0	200	300	320	320
Finantskulud (-)	-15 407	-48 721	-43 792	-34 777	-29 303	-24 084
Eelarve tulem	451 189	-38 485	35 038	980	232 448	123 927
Finantseerimistegevus	-152 386	-269 752	-272 845	-134 616	-115 960	-115 960
Kohustiste võtmine (+)	0	0				
Kohustiste tasumine (-)	-152 386	-269 752	-272 845	-134 616	-115 960	-115 960
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 002 458	-185 834	-237 807	-133 636	116 488	7 967
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-1 301 261	122 403	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 387 964	1 202 130	964 323	830 687	947 175	955 142
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	3 496 082	3 148 795	2 749 923	2 465 096	2 179 835	1 872 665
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	2 039 079	1 961 544	1 835 517	1 685 306	1 516 005	1 324 795
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakooormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakooormus (eurodes)	2 108 118	1 946 665	1 785 600	1 634 409	1 232 660	917 523
Netovõlakooormus (%)	21,9%	18,9%	17,7%	16,0%	12,1%	8,9%
Netovõlakooormuse ülemmäär (eurodes)	9 621 590	9 190 250	8 363 190	7 643 951	7 125 248	6 668 112

Netovõlakooormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	89,4%	82,7%	75,0%	70,0%	65,0%
Vaba netovõlakooormus (eurodes)	7 513 472	7 243 585	6 577 590	6 009 542	5 892 588	5 750 589
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Kohustiste võtmise kontroll	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	7%	-2%	1%	0%	1%
Põhitegevuse kulude muutus	-	16%	-1%	3%	0%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,17	1,08	1,07	1,05	1,05	1,04

Tabel 2 Kohaliku omavalitsuse investeeringud

Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)		2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
04 Majandus		511 333	260 000	265 000	140 000	145 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		204 619	100 000	100 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		306 714	160 000	165 000	140 000	145 000
06 Elamu- ja kommunaalmajandus		81 084	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		40 133				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		40 951				
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon		295 399	760 667	760 667	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		26 317	532 467	532 467		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		269 082	228 200	228 200		
09 Haridus		78 600	130 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		78 600	130 000			
KÕIK KOKKU		966 416	1 150 667	1 025 667	140 000	145 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		271 069	632 467	632 467	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		695 347	518 200	393 200	140 000	145 000

Suuremad investeeringud nimeliselt

Tegevusvaldkond 04:Sinimäe parkla projekteerimine ja ehitamine		91 328	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		91 328				
Tegevusvaldkond 04: Projekti „Ida-Viru maakonna jalgrattateede võrgustiku planeerimine ja ühenduslõikude projekteerimine“ omafinantseering		48 712	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		36 534				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		12 178				
Tegevusvaldkond 04: Linna teede remont		130 500	135 000	140 000	140 000	145 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		130 500	135 000	140 000	140 000	145 000
Tegevusvaldkond 04:Narva-Jõesuu sadama ja jõeäärse territooriumi väljaarendamine atraktiivseks tõmbekeskuseks (sh linna väljaku projekteerimine)		150 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		108 085				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		41 915				
Tegevusvaldkond 04:Narva-Jõesuu kalurisadama arendamine		90 793	125 000	125 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		60 000	100 000	100 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		30 793	25 000	25 000		
Tegevusvaldkond 06: Narva-Jõesuu linna tänavavalgustuse taristu renoveerimine		81 084	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		40 133				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		40 951				

Tegevusvaldkond 06: Korterühistute ja eramajade rekonstrueerimiseks toetused	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Tegevusvaldkond 06: Hajaasustuse programmist toetused	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tegevusvaldkond 08: Sinimäe staadioni projekteerimine	52 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	52 000				
Tegevusvaldkond 08: Mänguväljakute ehitamine	50 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000				
Tegevusvaldkond 08:Tšaikovski lehtla rekonstrueerimine	38 399	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	38 399				
Tegevusvaldkond 08:Lehtla ehitus ja paigaldus Jaan Poska tn 32	15 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	15 000				
Tegevusvaldkond 08:Külaplatsi ehitamine	60 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	26 317				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	33 683				
Tegevusvaldkond 08: Projekt "Olgina rahvamaja arendamine kogukonnakeskuseks"	0	760 667	760 667	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		532 467	532 467		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		228 200	228 200		
Tegevusvaldkond 08:Tuletorni remont	80 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	80 000				
Tegevusvaldkond 08: Toetus Sinimäe Spordihoone jõusaali laiendamise projekti koostamiseks	82 500				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	82 500				
Tegevusvaldkond 09: Vaivara Lasteaiale uute evakuatsioonipääsude ehitamiseks (olemasolev hoone)	45 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	45 000				
Tegevusvaldkond 09:Sinimäe Põhikooli uute klasside projekteerimine ja rekonstrueerimine (olemasolev hoone)	20 000	130 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	130 000			
Tegevusvaldkond 09: Muusikakoolile olemasoleva hoone remonditöödeks	13 600	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	13 600				

Tabel 3 Sõltuvate üksususte vorm

Narva-Jõesuu linn (konsolideeritud)	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	1 682 772	1 604 876	1 556 617	1 570 057	1 580 781	1 591 879
sh saadud tulud kohalikult	1 302 630	1 323 320	1 322 230	1 335 192	1 347 759	1 359 900

omavalitsuselt						
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1 605 978	1 544 632	1 502 350	1 516 558	1 527 601	1 539 938
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	0	0	0	0	0	0
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	76 794	60 244	54 267	53 499	53 180	51 941
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-95 000	-101 494	0	0	0	0
Eelarve tulem	-18 206	-41 250	54 267	53 499	53 180	51 941
Finantseerimistegevus (-/+)	-23 730	-21 472	-22 114	-35 982	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-39 465	86 539	-18 733	1 649	1 030	-359
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	2 471	149 261	-50 886	-15 868	-52 150	-52 300
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	107 267	193 806	175 073	176 722	177 752	177 393
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	79 568	58 096	35 982	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	0	0	0	0	0	0
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 4 Arvestusüksuse strateegia vorm

Narva-Jõesuu linn	2022 täitmine	2023 eeldatav täitmine	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	10 001 732	10 565 418	10 346 653	10 426 799	10 411 947	10 490 613
Põhitegevuse kulud kokku	8 497 569	9 757 091	9 635 556	9 884 643	9 897 336	10 085 981
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	163 144	170 942	179 489	184 874	188 756	191 210
Põhitegevustulem	1 504 163	808 327	711 097	542 156	514 611	404 632
Investeeringustegevus kokku	-1 071 180	-888 062	-621 792	-487 677	-228 983	-228 764
Eelarve tulem	432 983	-79 735	89 305	54 479	285 628	175 868
Finantseerimistegevus	-176 116	-291 224	-294 959	-170 598	-115 960	-115 960
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-1 041 923	-99 295	-256 540	-131 987	117 518	7 608
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-1 298 790	271 664	-50 886	-15 868	-52 150	-52 300
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 495 231	1 395 936	1 139 396	1 007 409	1 124 927	1 132 535
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	3 575 650	3 206 891	2 785 905	2 465 096	2 179 835	1 872 665

sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	2 080 419	1 810 955	1 646 509	1 457 687	1 054 908	740 130
Netovõlakoormus (%)	20,8%	17,1%	15,9%	14,0%	10,1%	7,1%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	10 001 732	9 792 690	8 905 860	7 820 099	7 288 363	6 818 898
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	92,7%	86,1%	75,0%	70,0%	65,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	7 921 313	7 981 735	7 259 351	6 362 412	6 233 455	6 078 769